

**BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI
FILOLOGIYA FAKULTETI
RUS TILI VA ADABIYOTI KAFEDRASI**

2021/22

**60320100-Jurnalistika (Bosma OAV jurnalistikasi)
bakalavriat dasturi uchun
QO'LLANMA**

Hurmatli talabalar!

Buxoro davlat universitetining professor-o'qituvchilari va xodimlari 90 yillik tarixga ega ilm maskani talabasi bo'lganiningiz bilan tabriklaydi. Sizga taqdim etilayotgan ushbu qo'llanmaning maqsadi siz qabul qilingan bakalavriat(magistratura) dasturining asosiy tafsilotlarini tushuntirishdir. Ushbu qo'llanmadagi ba'zi ma'lumotlar bir qarashda murakkab va qo'rinchli bo'lib ko'rinishi mumkin, lekin siz Universitet va dastur haqida boshlang'ich bilimlarni egallaganingizdan keyin siz ushbu qo'llanmani juda foydali ekanligini tushunib yetasiz. Ushbu qo'llanma sizga dastur tuzilishi, baholash tartiblari, dasturga mas'ul shaxslar va boshqa muhim jihatlarini

tushunishga yordam beradi deb umid qilamiz. Ushbu qo'llanmaning nusxalarini universitet Axborot resurs markazidan topishingiz mumkin.

Tahsil olish jarayonidagi qiyinchiliklar sizning o'zingizdagagi kuchli tomonlaringizni kashf qilish va ulardan foydalanish uchun noyob imkoniyatni taqdim etadi. Bu davr sizning xotirangizda iliq fikrlar bilan qoladi va bu yerda orttirgan ko'plab do'stlaringiz bir umr siz bilan qoladi deb umid qilaman.

Kursdagi tengdoshlaringiz turli xil bilimlarga, qobiliyatlarga, umid va intilishlarga ega ekanligini bilib olasiz. Umid qilamizki, siz dastur davomida kursdoshlaringiz bilan muloqot qilish orqali foydali hayotiy tajriba va bilimlarga ega bo'lasiz.

Ba'zilaringiz universitetni tugatgandan so'ng qiziqarli va yuqori maoshli ishga joylashishni maqsad qilgan bo'lsangiz, boshqalariningiz magistratura yoki tadqiqot darajasida o'qishni davom ettirishni xohlashingiz mumkin. Universitet sizga o'qish va shaxsiy rivojlanishingizda yordam berish uchun ko'plab imkoniyatlarni taqdim etadi, ammo o'qish va o'rganish uchun asosiy mas'uliyat sizning o'zingizda qoladi.

Biz sizni doimiy ravishda sinovdan o'tkazadigan va barcha qobiliyatlariningizni kash qiladigan akademik muhitni yaratishga intilamiz. Ezgu maqsadlaringizga erishishingiz uchun barchamiz - siz, o'qituvchilar va Universitet o'rtaida hamkorlikni yo'lda qo'yish juda muhimdir. Keling, maqsadimizga erishish va tahsil olish davringizni qiziqarli va qimmatli bilim va tajribaga boyitish uchun birgalikda harakat qilaylik.

O. X. Xamidov
Buxoro davlat universiteti rektori

MUNDARIJA

Umumiy ma'lumotlar

Universitet haqida	4

BuxDU dasturlari.....	7

Universitet xizmatlari

Talabalar turar joyi	10

Talabalarga xizmat ko'rsatish markazi	11

Axborot resurs markazi	12

Korrupsiyaga qarshi kurash	12

Yoshlar ittifoqi	12

BuxDU xalqaro markazlari.....	13

Sport	13

O'quv yili jarayoni

Oquv jarayoni tashkiliy tuzilmasi	14

UNIWORK tizimidan ro'yxatdan o'tish tartibi	16

HEMIS tizimidan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar	16

Dastur tafsifi va fan platformalari

Dastur haqida	17

Fan platformalari	18

UNIVERSITET HAQIDA

1922-yilda Buxoro Xalq Jumhuriyati qarori bilan Buxoro va Chorjo‘yda xalq maorifi instituti ochildi. Bu – zamonaviy oliy o‘quv yurti tashkil etish yo‘lidagi dastlabki harakat edi. F.Xo‘jayev va A.Fitrat shu institut negizida dorilfunun tashkil etish g`oyasi bilan chiqdilar, ammo BXJning tugatilishi bilan bu g`oya amalga oshmay qoldi. 1930-yilga kelib esa Buxoro pedagogika instituti ochildi. Dastlab uning kimyo-biologiya va tarix-ijtimoiyat singari ikki bo‘limida 45 talaba tahsil olgan. Institutning oyoqqa turishida A.Fitrat, Miyonbuzruk Solihov, Muso Saidjonov, B.Cho‘ponzoda, I.Kojin, F.Trudakov, P.Korolenko, N.Merkulovich, V.Abdullayev, G.Yusupov kabi olimlarning xizmatlari katta bo‘ldi. Ikkinci jahon urushi yillarda bir qator o‘qituvchilar va 47 talaba ko‘ngillilar qatorida urushga ketdi. Bu murakkab davrda talabalarni o‘qishga ko‘proq jalb etish maqsadida Qarshi, G‘ijduvon va Shofirkonda filiallar ochildi. Hozirgi paytda mustaqil O‘zbekistonning yetakchi oliy o‘quv yurtlari darajasiga ko‘tarilgan Xorazm, Qarshi va Termiz davlat universitetlari ilk bor filial sifatida BuxDPI tarkibida ish boshlagan edi.

Institut 1992-yilda universitetga aylantirildi. O‘zbekiston Respublikasi birinchi Prezidenti I.A.Karimovning 1992-yil 28-fevraldagি Farmoniga asosan Buxoro pedagogika institutiga Universitet maqomi berilgach, imkoniyatlar yanada kengaydi.

Ayni damda BuxDU respublika OTMlari orasida talabalar soni bo‘yicha 24336 nafar talaba bilan birinchi o‘rini egallab turibdi.

2021-yil 1-yavardan boshlab BuxDuga moliyaviy mustaqillik berildi.

Buxoro davlat universiteti tarkibidagi mavjud fakultetlar va institut joylashuvi:

	Fakultet/ Institut nomi	Joylashgan o‘rni	Xaritada joylashuvi (QR kodni skanerlang)
1	Fizika-matematika fakulteti	Fayzullo Xo‘jayev kampusi Bosh bino (Buxoro, M.Iqbol ko‘chasi 11-uy)	
2	Axborot texnologiyalari fakulteti	Fayzullo Xo‘jayev kampusi Bosh bino (Buxoro, M.Iqbol ko‘chasi 11-uy)	

3	Tabiiy fakulteti fanlar	Fayzullo Xo‘jayev kampusi Ikkinchı bino (Buxoro, M.Iqbol ko‘chasi 11-uy)	
4	Filologiya fakulteti	Buxoro davlat universitetining Filologiya fakulteti o‘quv binosi (200122, Buxoro sh. Algomish ko‘chasi, 1-uy)	
5	Xorijiy tillar fakulteti	Fayzullo Xo‘jayev kampusi Uchinchi bino (Buxoro, M.Iqbol ko‘chasi 11-uy)	
6	Tarix va madaniy meros fakulteti	Fayzullo Xo‘jayev kampusi Uchinchi bino (Buxoro, M.Iqbol ko‘chasi 11-uy)	
7	Pedagogika fakulteti	Buxoro davlat universitetining Pedagogika fakulteti binosi	

8	Maktabgacha va boshlang‘ich ta’lim fakulteti	Buxoro davlat universitetining Maktabgacha va boshlang‘ich ta’lim fakulteti o‘quv binosi	
9	Jismoniy madaniyat fakulteti	Buxoro davlat universitetining Jismoniy madaniyat fakulteti o‘quv binosi	
10	Iqtisodiyot va turizm fakulteti	Fayzullo Xo‘jayev kampusi Ikkinchı bino (Buxoro, M.Iqbol ko‘chasi 11-uy)	
11	Chaqiriqqacha harbiy ta’lim fakulteti	Buxoro davlat universitetining Chaqiriqqacha harbiy ta’lim fakulteti o‘quv binosi	
12	San`atshunoslik fakulteti	Buxoro davlat universitetining San`atshunoslik fakulteti o‘quv binosi	

13	Agronomiya va biotexnologiya fakulteti	Buxoro davlat universitetining Agronomiya va biotexnologiya fakulteti o'quv binosi	
14	Pedagogika instituti	Buxoro davlat universitetining pedagogika instituti binosi	

Universitet kontakt ma'lumotlari

Tel: (+998) 65 221-29-14

Faks: 8(365) 221-27-07

Rasmiy sayt: <https://buxdu.uz>

E-mail: buxdu_rektor@buxdu.uz

Joylashuvi:

200117, Buxoro, M.Iqbol ko`chasi 11-uy

BUXDU TA'LIM DASTURLARI

Ayni paytda universitetda 13 ta fakultet, 38 ta kafedra va maxsus sirtqi bo'limi hamda malaka oshirish markazi faoliyat ko'rsatmoqda. Universitetda 57 ta'lif yo'nalishi bo'yicha kunduzgi bakalavriat, 12 ta'lif yo'nalishi bo'yicha sirtqi bakalavriat, 11 ta'lif yo'nalishi bo'yicha kechki bakalavriat, 28 mutaxassislik bo'yicha magistratura dasturlari mavjud.

Kunduzgi bakalavriat ta'lif yo'nalishlari

60230101 Filologiya va tillarni o'qitish: o'zbek tili

60230102 Filologiya va tillarni o'qitish: rus tili

60230112 Filologiya va tillarni o'qitish: ingliz tili

60230113 Filologiya va tillarni o'qitish: nemis tili

60230114 Filologiya va tillarni o'qitish: fransuz tili

60230201 Tarjima nazariyasi va amaliyoti: ingliz tili

60230202 Tarjima nazariyasi va amaliyoti: nemis tili

60230203 Tarjima nazariyasi va amaliyoti: fransuz tili

60220300 Tarix (mamlakatlar va yo'nalishlar bo'yicha)

60220300 Tarix (islom tarixi va manbashunosligi)

60220400 Arxeologiya

60540100 Matematika

60540200 Amaliy matematika

60510100 Biologiya (turlari bo‘yicha)
60530900 Fizika
60531000 Mexanika va matematik modellashtirish
60530100 Kimyo (turlari bo‘yicha)
60530400 Geografiya
60211400 Vokal san’ati: an’anaviy xonandalik
60211500 Cholg‘u ijrochiligi (turlari bo‘yicha)
60210500 Rangtasvir: dastgohli
60210800 Amaliy san’at: badiiy kulolchilik
60212000 Madaniyat va san’at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish
60310900 Psixologiya (amaliy psixologiya)
60310900 Psixologiya (sport psixologiyasi)
60310900 Psixologiya (oila psixologiyasi)
60320100 Jurnalistika: bosma axborot vositalari jurnalistikasi
60320200 Axborot xizmati va jamoatchilik bilan aloqalar
60310100 Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha)
60412500 Marketing (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha)
60411300 Biznesni boshqarish (tarmoqlar bo‘yicha)
60410800 Statistika (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha)
60410100 Buxgalteriya hisobi va audit (tarmoqlar bo‘yicha)
60411700 Logistika (agrologistika)
60412400 Agrobiznes va investision faoliyat
60710200 Biotexnologiya (tarmoqlar bo‘yicha)
60610100 Komp’yuter ilmlari va dasturlash texnologiyalari (yo‘nalishlar bo‘yicha)
60610200 Axborot tizimlari va texnologiyalari (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha)

60710400 Ekologiya va atrof-muhit muhofazasi (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha)
60810700 Agrokimyo va agrotuproqshunoslik
60811000 O’simliklarni himoya qilish (ekin turlari bo‘yicha)
60811300 Qishloq xo‘jalik mahsulotlarini saqlash va dastlabki ishlash texnologiyasi (mahsulotlar turlari bo‘yicha)
60811800 Mevachilik va uzumchilik
60811900 Sabzavotchilik, polizchilik va kartoshkachilik
60812000 Issiqxona xo‘jaligini tashkil etish va yuritish
60920100 Ijtimoiy ish (oila va bolalar bilan ishlash)
60920100 Ijtimoiy ish (fuqarolarning o‘z-o‘zini boshqarish organlari)
61010100 Mehmonxona xo‘jaligini tashkil etish va boshqarish
61010400 Turizm (faoliyat yo‘nalishlari bo‘yicha)
61010300 Sport faoliyati: kurash
61010302 Sport faoliyati: boks
61010303 Sport faoliyati: voleybol
61010313 Sport faoliyati: futbol
61010316 Sport faoliyati: erkin kurash
61010501 Gid hamrohligi va tarjimonlik faoliyati: ingлиз tili
61010502 Gid hamrohligi va tarjimonlik faoliyati: nemis tili
61010503 Gid hamrohligi va tarjimonlik faoliyati: fransuz tili
60610600 Dasturiy injiniring

Sirtqi bakalavriat ta’lim yo‘nalishlari

60230101 Filologiya va tillarni o‘qitish: o‘zbek tili
60540100 Matematika
60510100 Biologiya (turlari bo‘yicha)
60530400 Geografiya
60310900 Psixologiya (faoliyat turlari bo‘yicha)
60310100 Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha)
60412500 Marketing (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha)

60410100 Buxgalteriya hisobi va audit (tarmoqlar bo‘yicha)
60920100 Ijtimoiy ish (fuqarolarning o‘z-o‘zini boshqarish organlari)
61010100 Mehmonxona xo‘jaligini tashkil etish va boshqarish
61010400 Turizm (faoliyat yo‘nalishlari bo‘yicha)
61010313 Sport faoliyati: futbol

Kechki bakalavriat ta'lim yo'naliishlari

60230101 Filologiya va tillarni o'qitish: o'zbek tili
60540200 Amaliy matematika
60310100 Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)
60411300 Biznesni boshqarish (tarmoqlar bo'yicha)
60412500 Marketing (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

60410100 Buxgalteriya hisobi va audit (tarmoqlar bo'yicha)
60610600 Dasturiy injiniring
61010100 Mehmonxona xo'jaligini tashkil etish va boshqarish
61010400 Turizm (faoliyat yo'naliishlari bo'yicha)
61010316 Sport faoliyati: erkin kurash
61010303 Sport faoliyati: voleybol

Magistratura ta'lim yo'naliishlari

70260502 Adabiyotshunoslik: o'zbek adabiyoti
70260502 Adabiyotshunoslik: ingliz adabiyoti
70230502 Adabiyotshunoslik: rus adabiyoti
70230101 Lingvistika: o'zbek tili
70230101 Lingvistika: ingliz tili
70230101 Lingvistika: fransuz tili
70230101 Lingvistika: rus tili
70230201 Qiyosiy tilshunoslik, lingvistik tarjimashunoslik (ingliz tili)
70220301 Tarix (yo'naliishlar va faoliyat turi bo'yicha)
70220303 Tarixshunoslik, manbashunoslik va tarixiy tadqiqot usullari (mamlakatlar bo'yicha)
70220401 Arxeologiya
70230301 Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (tillar bo'yicha)
70230501 Etnografiya, etnologiya va antropologiya
70540101 Matematika (yo'naliishlar bo'yicha)
70540201 Amaliy matematika (sohalar bo'yicha)

70510101 Biologiya (fan yo'naliishi bo'yicha)
70530901 Fizika (yo'naliishlar bo'yicha)
70530904 Qayta tiklanuvchi energiya manbalari va barqaror atrof-muhit fizikasi
70530905 Yarim o'tkazgichlar fizikasi
70530101 Kimyo (fan yo'naliishi bo'yicha)
70530402 Geografiya (o'rganish ob'ekti bo'yicha)
70530701 Tuproqshunoslik (tadqiqot turi bo'yicha)
70310901 Psixologiya (faoliyat turlari bo'yicha)
70310102 Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)
70610101 Komp'yuter ilmlari va dasturlash texnologiyalari (yo'naliishlar bo'yicha)
70610204 Axborot tizimlari (tarmoqlar bo'yicha)
71010401 Turizm (faoliyat turlari bo'yicha)
71010401 Turizm (ziyorat turizmi)

UNIVERSITET XIZMATLARI

Buxoro davlat universitetida talabalar o'zlarini qiyinaydigan muammolariga oson yechim topishi, fan yuzasidan berilgan topshiriqlarni chuqur o'zlashtirishi, darsdan tashqari vaqtlarini qiziqarli va samarali tashkil qilishlari, ishtimoiy jihatdan faol bo'lishlari, sog'lom va malakali kadrlar bo'lib yetishishlarini ta'minlash maqsadida bir qator bo'lim va markazlari faoliyati yo'lga qo'yilgan:

- Talabalarga xizmat ko'rsatish markazi;
- Axborot resurs markazi;
- Universitet markazlari;
- Yoshlar ittifoqi;
- Universitet matbuot xizmati;
- Sport inshootlari;
- Korrupsiyaga qarshi kurash.

TALABALAR TURAR JOYI

Buxoro Davlat universitetida 7 ta talabalar turar joyi binolari mavjud bo‘lib, ularda jami 2048 ta o‘rin talabalar yashashi uchun mo‘ljallangan. 1-6- binolar sig`imi 275 o‘rindan bo‘lib, jami 1650 o‘rindan, 7-bino sig`imi 398 o‘rindan iborat. Nogiron talabalar uchun alohida har bir binoda 3 o‘rinli xona ajratilgan.

TTJ binolarida jami 64 ta oshxona mavjud bo‘lib, 128 dona elektr plita va har bir oshxonada 1 donadan jami 64 dona muzlatgich o‘rnatilgan. 8 ta kir yuvish xonasida 13 dona zamonaviy kir yuvish mashinalari o‘rnatilgan. 12 ta dazmollash xonasida 72 dona dazmol mavjud. Binolarning har bir qavatida hojatxona va yuvinish xonasi (dush) tashkil etilgan va faoliyat olib bormoqda.

Talabalar turar joyi foyesida 10 ta zamonaviy kompyuter qo‘yilgan va internet tarmog`iga ulangan. Binolarning har bir qavatida bittadan hamda fayelarda jami 30 ta televizor qo‘yilgan. TTJ binolarining har bir qavatida ma`naviyat xonalari tashkil etilgan.

Qulayliklar:

- Kompyuter xonalari;
- Dars xonalari;
- Internet;
- Umumiyy oshxona;
- Umumiyy yuvinish xonasi;
- Umumiyy hojatxona;
- Dam olish xonasi.

Talabalar turar joyiga onlayn ariza berish:

<http://uniwork.buxdu.uz/yotoqxona.asp>

TALABALARGA XIZMAT KO'RSATISH MARKAZI

Joylashuvi: Bosh bino 1-qavat 124 xona

Ish vaqtি: 8:30 dan 16:30 gacha

Ish kunlari: Dushanbadan shanbagacha

Ko'rsatiladigan asosiy xizmatlar:

- O'qish to'g'risida ma'lumotnoma olish;
- Diplom (duplikat) olish;
- To'lov shartnomasini olish;
- Harbiy bo'limdan ma'lumotnoma olish;
- Transkript olish;
- O'qishni ko'chirish haqida ma'lumotnoma olish;
- Akademik ta'til haqida ma'lumot olish;
- Talabalar safidan chetlashtirish ma'lumot olish;
- O'qishni tiklash haqida ma'lumot olish;
- Shaxsiy ma'lumotlarni o'zgartirish haqida so'rov jo'natsh;
- Karyera markazi haqida ma'lumot olish;
- Ichki tartib qoidalar haqida ma'lumot olish;
- Universitetdagi mavjud kurs va markazlar haqida ma'lumot olish;
- Talabalar turar joyi haqida ma'lumot olish;
- UNIWORK platformasidan ro'yxatdan o'tish bo'yicha ma'lumot olish;
- Shikoyat va takliflar jo'natish;
- Fakultetlar haqida ma'lumot olish;
- Ta'lim yo'nalishlari haqida ma'lumot olish;
- Guruhdan guruhga o'tish bo'yicha ma'lumot olish;
- Talabalar almashinuvi haqida ma'lumot olish;
- O'quv shartnomasi (learning agreement) olish;
- "Credit recognition" olish;
- Fanlarga registratsiya qilish;
- Imtihonlarga appelyatsiya berish;
- Imtihonlarga sababli kirmaganlik to'g'risisda ma'lumot jo'natish;
- Talabalaik guvohnomalarini olish;
- Yillik akademik calendar haqida ma'lumot olish;
- Darslar jadvali haqida ma'lumot olish;
- Yakuniy imtihonlar jadvali haqida ma'lumotlar olish;
- Baholash natijalari haqida ma'lumot olish (imtihon, kursishi natijalari va jarayonlari haqida);
- Stipendiyalar haqida ma'lumot olish;
- Ilmiy konferensiylar haqida ma'lumot olish;
- Sertifikatlar olish;
- Akademik grantlar haqida ma'lumot olish;

Telefon: +99865-221-26-37

E-mail: buxduregister@buxdu.uz
buxduregister@gmail.com

AXBOROT RESURS MARKAZI

Joylashuvi: BuxDU asosiy kampus,

Ish vaqtি: 8:30 dan 16:30 gacha

Ish kunlari: Dushanbadan shanbagacha

Ko'rsatiladigan asosiy xizmatlar:

- Kutubxona fondidagi kitoblarni talabalarga va o'qituvchilarga mutola qilsih uchun berish;
- Elektron kutubxona fondni yangilab borish;
- Talabalarga ta'limga tegishli kompyuter va internet xizmatlaridan foydalanishiga imkoniyat yaratib berish;
- Badiiy kechalar tashkil etish.

Buxoro davlat universitetining elektron kutubxonasi: <http://elib.buxdu.uz>

Telefon: +99865-221-29-14

E-mail: h.l.salixova@buxdu.uz

KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH “KOMPLAENS-NAZORAT” TIZIMINI BOSHQARISH BO’LIMI

Buxoro davlat universitetining Korrupsiyaga qarshi kurashish “komplaens-nazorat” tizimini boshqarish bo‘limi o‘quv yili mobaynida, dars jarayonlarida, nazorat imtihonlarida yoki bitiruv malakaviy ishlarida pedagog-xodimlar va talabalar orasida ta’magirlik, poraxo'rlik va moddiy manfatdorlik kabi holatlarning yuz berishini oldini olish asosiy vazifasi hisoblanadi.

Yuqoridagiholatlarning birortasiga duch kelsangiz bo‘limga murojaat qiling!

Telefon: +998883060666

E-mail: buxdu_korrupsiyagaqarshikurash@mail.ru

Telegram: @anti_corbot

t.me/BuxDu_KorrupsiyagaQarshiKurash

BUXDU YOSHLAR ITTIFOQI

Buxoro davlat universiteti Yoshlar ittifoqi quyidagi vazifalarni bajaradi:

Iqtidorli, faol, intiluvchan talabalarни har taraflama qo'llab-quvvatlash va ularning istedodlarini ro'yobga chiqarish

Talabalarning darsdan bo'sh vaqtlarini samarali tashkil etishda ko'maklashish, to'garaklar tashkil etish.

BUXDU XALQARO MARKAZLARI

JICA markazi: Yaponianing JICA xalqaro markazi bilan hamkorlikdagi yapon tili va madaniyatini o'rgatuvchi markaz.

Joylashgan o'rni: Buxoro davlat universiteti, Bosh bino 3-qavat

KOICA markazi: Koreyaning KOICA xalqaro markazi bilan hamkorlikdagi koreys tili va madaniyatini o'rgatuvchi markaz.

Joylashgan o'rni: Buxoro davlat universiteti, Bosh bino 3-qavat 323-xona

SPORT

Universitet talabalarining sport bilan shug'ullanib jismonan sog'lom bo'lishi uchun universitet hududida bir qator qulayliklar yaratilgan. Gimnastika va badiiy gimnastikaga ixtisoslashtirilgan 24x12 metrli, sport o'yinlari(mini futbol, voleybol, qo'l to'pi, basketbol) sport turlariga ixtisoslashtirilgan 36x18 metrli, yakkakurash turlariga ixtisoslashgan 45x25 metrli kurash zali, 24x12 metrli boks sport zallari mavjud. Talabalar ta'lim olishida usti yopiq sport inshootlaridan tashqari 2 ta 40x20 metrli kichik, 1 ta 110x90 metrli katta futbol maydoni, 400 metrli yengi atletika yo'lagi, uzunlikka sakrash, yado, granata uloqtirish sektorlari, 1 ta voleybol, 2 ta basketbol va katta tennis maydonlari talabalarimizga ta'lim yo'nalishi bo'yicha bilimlarini boyitishga xizmat qilmoqda.

O'QUV JARAYONINING TASHKILIY TUZILMASI

Buxoro davlat universitetida bakalavr ta'lif dasturlari 3 yil yoki 4 yil, magistratura dasturlari 2 yilni tashkil etadi. Buxoro davlart universiteti 2019/2020 o'quv yildan boshlab kredit-modul tizimida o'qishni tashkil qilib kelmoqda. O'quv jarayonida turli xil xato va kamchiliklarni oldini olish maqsadida talabalardan kredit-modul tizimi to'g'risida bir qator ma'lumotlar bilan tanishib chiqishalari shart.

Kredit-modul tizimida 1 kredit o'rtacha 25 — 30 akademik soatlik o'quv yuklamasiga teng. Ya'ni talaba muayyan fandan tegishli kreditlarni to'plashi uchun ma'lum miqdordagi o'quv yuklamasini o'zlashtirishi zarur. O'quv yuklamasi bakalavriatda — 40 — 50% auditoriya soati, 50 — 60% mustaqil ish soatiga, magistraturada — 30% — 40% auditoriya soati, 60-70% mustaqil ish soatiga (malakaviy amaliyot va bitiruv malakaviy ishlari bundan mustasno) bo'linadi.

Bakalavriat ta'lif yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklarida talaba odatda bir semestrda 30 kredit, bir o'quv yilda 60 kredit to'plashi belgilanadi. Semestr davomida talaba tomonidan o'zlashtirilishi lozim bo'lgan kreditlar hajmi o'quv rejasida ko'rsatilgan majburiy va tanlov fanlarini o'z ichiga oladi. Talaba o'zining shaxsiy ta'lif trayektoriyasini shakllantirishda har bir semestr uchun 30 kredit hajmidagi fanlarni o'zlashtirishni nazarda tutishi, ular tarkibida namunaviy o'quv rejasidagi majburiy fanlar bo'lishi shart.

Bir fanga ajratilgan auditoriya soatining 25 foizini va undan ortiq soatni sababsiz qoldirgan talaba ushbu fandan chetlashtirilib, yakuniy nazoratga kiritilmaydi hamda mazkur fan bo'yicha tegishli kreditlarni o'zlashtirmagan hisoblanadi. Yakuniy nazorat turiga kiritilmagan yoki kirmagan, shuningdek, ushbu nazorat turi bo'yicha qoniqarsiz baho olgan talaba akademik qarzdor hisoblanadi.

O'quv yili davomiyligi 36 haftagacha bo'lib, shundan 30 haftasi akademik davrga, 2 haftasi fanlarni tanlash uchun ro'yxatdan o'tishga, 4 haftasi attestatsiyalarga ajratiladi.

Ta'lif oluvchini kursdan kursga o'tkazish uning GPA qiymatini hisobga olgan holda amalgalashiriladi. BuxDUDA talabalarni kursdan kursga o'tkazishda GPA ko'rsatkichini 2.8 etib belgilangan. GPA o'tish ballini to'play olmagan talaba qayta o'qish uchun tegishli kursda qoldiriladi. Semestr va o'quv yili yakuni natijalari bo'yicha akademik qarzdorligi bor ta'lif oluvchilar o'qishdan chetlashtirilmaydi. Kursdan kursga qolgan talabalar faqat qarzdor bo'lgan fanlarni o'zlashtirib ularga mos ravishda shartnoma mablag'larini to'laydi. Shartnoma asosida bir kursda qayta o'qish soni chegaralanmaydi. Jami ta'lif olish muddati bakalavriat uchun 1 kursga o'qishga qabul qilinganidan so'ng 8 yilgacha, magistratura uchun 1 kursga o'qishga qabul qilinganidan so'ng 4 yilgacha deb belgilangan.

Asosiy tushunchalar izohi:

GPA (Grade Point Average) — ta'lif oluvchining dastur bo'yicha o'zlashtirgan ballari o'rtacha qiymati.

akademik mobillik — oliy ta'lif muassasasi talabalarining muayyan vaqt mobaynida respublika hududidagi yoki chet eldag'i boshqa bir oliy ta'lif muassasasiga o'qish maqsadida borishi;

mobillik dasturi — ikki yoki undan ortiq oliy ta'lif muassasasi o'rtaida o'zaro ta'lif to'g'risidagi kelishuv asosida tashkil etilgan akademik mobillik dasturi;

kredit — ta'lif olish natijalariga ko'ra talaba tomonidan muayyan fan bo'yicha o'zlashtirilgan o'quv yuklamasining o'lchov birligi. Kreditlar qoidaga muvofiq butun, kasr sonlarda ifodalanishi mumkin;

oliy ta'lif muassasasi — belgilangan miqdordagi kreditlarni tan olishni hisobga olgan holda ta'lif va malaka to'g'risidagi hujjat beruvchi muassasa;

kreditlarni berish — malaka yoki uning alohida qismlariga qo'yilgan talablarga muvofiq erishilgan ta'lif olish natijalariga ko'ra talaba yoki boshqa ta'lif oluvchilarga kreditlarni rasmiy taqdim etish jarayoni;

kreditlarni ko‘chirish — talabalarning akademik mobilligini ta’minlash maqsadida bir oliy ta’lim muassasasi ta’lim dasturi bo‘yicha olingan kreditlarni boshqa oliy ta’lim muassasasiga ko‘chirish va tan olish;

kredit to‘plash — ta’lim elementlarini o‘zlashtirish va boshqa yutuqlarga erishish natijasida taqdim etiladigan kredit birliklarini to‘plash;

talabaning shaxsiy ta’lim trayektoriyasi — talaba tomonidan tanlangan hamda unga ketma-ketlikda bilimlar to‘plash va xohlagan kompetensiyalar yig‘indisiga ega bo‘lish imkoniyatini beradigan yo‘nalish (marshrut). Ta’lim trayektoriyasi institutsional hujjatlar va yo‘riqnomalar yordamida tuzilishi hamda turli ta’lim trayektoriyalari natijada bir xil malaka olishga olib kelishi mumkin;

ta’lim dasturi — bakalavriat ta’lim yo‘nalishi yoki magistratura mutaxassisligi bo‘yicha o‘quv jarayonini amalga oshirishga mo‘ljallangan ta’limning asosiy xususiyatlari (hajmi, mazmuni, rejalshtirilgan natijalar), tashkiliy-pedagogik shart-sharoitlar, fan dasturlariga quyilgan umumiy talablar, shuningdek, ta’limni tashkil etish va amalga oshirish uchun zarur bo‘lgan axborot-resurs va o‘quv-metodik ko‘rsatmalar majmui;

ta’lim natijalari — talaba tomonidan o‘zlashtirilgan va baho bilan tasdiqlangan malaka darajasini aks ettiradigan, ta’lim jarayonini muvaffaqiyatli tugallagach talaba o‘zlashtirgan ko‘nikmalar va ularni amalda bajarish qobiliyatining tavsifi;

o‘qish yuklamasi — talaba tomonidan o‘quv faoliyatining barcha turlari — ma’ruza, amaliy mashg‘ulot, seminar, laboratoriya ishi, kurs loyihasi (ishi), amaliyot va mustaqil ishni amalga oshirish asosida kutilgan o‘quv natijalariga erishish uchun zarur bo‘lgan soatlar hajmi;

ro‘yxatga olish xizmati — ta’lim jarayonini boshqarish axborot tizimlari va dasturiy mahsulotlardan foydalanib professor-o‘qituvchilar, xodimlar va talabalar bo‘yicha ta’lim jarayoniga oid ma’lumotlar bazasini shakllantirishni, shuningdek, talabalarning barcha o‘quv natijalarini ro‘yxatga olish, bilimini nazorat qilish hamda ularning akademik reytingini hisoblashning barcha turlarini tashkil etishni nazarda tutuvchi xizmatlar;

ta’lim elementlari — ta’lim dasturining bir qismi bo‘lib, ta’lim olish natijalariga erishish va ta’lim dasturida ko‘rsatilgan bilimlarni o‘zlashtirishga ko‘maklashuvchi o‘qitish turi;

transkript — ta’lim olishning tegishli davrida o‘zlashtirilgan kreditlar va baholarning harf va raqamlardagi ifodasi ko‘rsatib o‘tilgan fanlar ro‘yxatini o‘z ichiga olgan belgilangan shakldagi hujjat.

UNIWORK TIZIMI

UNIWORK tizimi Buxoro davlat universiteti xodimlari, talabalari, abiturientlar va fuqarolarga universitet xizmatlarini onlayn tarzda amalga oshiruvchi platforma bo‘lib unda talabalar shaxsiy hujjatlar jildi, talabaning shaxsiy ta’lim trayektoriyasini shakllantirish, to‘lov kontrakltidan qarzdorlikni aniqlash, dars jadvalini kuzatish, fanlardan test nazoratlarini topshirish va boshqa interaktiv xizmatlarni ko‘rsatishga mo‘ljallangan platforma hisoblanadi.

Platformaga o‘tish linki: <http://uniwork.buxdu.uz/>

UNIWORK tizimidan ro‘yxatdan o‘tish uchun video qo‘llanma:

<https://www.youtube.com/watch?v=WeA-54rPgOM>

HEMIS TIZIMI

HEMIS axborot tizimi oliy ta’lim muassasalarining asosiy faoliyatlarini avtomatlashtirish hisobiga ma’muriy xodimlar, professor-o‘qituvchilar va talabalarga elektron ta’lim xizmatlarini taqdim etadi. Axborot tizimi oliy ta’lim muassasalari bilan Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi o‘rtasida axborot ko‘prigi vazifasini o‘taydi hamda oliy ta’lim muassasalaridan olinadigan turli xil ma’lumotlar sonini keskin kamaytirish, ularning qog‘oz shaklidan voz kechish va boshqaruv tizimini raqamlashtirishga xizmat qiladi.

Platformaga o‘tish linki: <https://student.buxdu.uz/tg/dashboard/login>

HEMIS tizimidan foydalanish haqida video qo‘llanma:

<https://www.youtube.com/watch?v=2CWjW9mWGUC>

60320100-Jurnalistika (Bosma OAV jurnalistikasi) bakalavriat ta`lim yo`nalishining umumiy tasnifi

Ta'lim shakllari: kunduzgi

Ta'lim tillari: o'zbek, rus

Dastur davomiyligi: 4 yil

Beriladigan daraja: bakalavr

Dastur nomi

Jurnalistika (Bosma OAV jurnalistikasi)

Dastur Kod

60320100

60320100 - Jurnalistika: bosma ommaviy axborot vositalari jurnalistikasi ta'lim yo`nalishi bo'yicha bakalavrlar tayyorlar tayyorlash kunduzgi, kechki va sirtqi ta'lim shakllarida amalga oshiriladi. Barcha ta'lim shakllari bo'yicha o'qitish kredit-modul tizimi asosida tashkil qilinadi. Kunduzgi ta'limda bakalavriat dasturining me'yoriy muddati 4 yil.

1.1. Qo'llanish sohasi

1.1.1. 60320100 - Jurnalistika: bosma ommaviy axborot vositalari

Jurnalistikasi bakalavriat ta'lim yo`nalishi malaka talabining qo'llanilishi.

Malaka talabi **60320100 - Jurnalistika: bosma ommaviy axborot vositalari**

Jurnalistikasi ta'lim yo`nalishi bo'yichabakalavrlar tayyorlovchi barcha oliy ta'lim tashkilotlari uchun talablar majmuini ifodalaydi.

1.1.2. Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari:

- mazkur ta'lim y o'nalish b o'yicha malaka talablari, o'quv reja va fan

dasturlarini ishlab chiqish va yangilash, ular asosida o'quv jarayonini samarali amalga oshirish uchun m as'ul hamda o'z vakolat doirasida bitiruvchilam ing tayyorgarlik darajasiga javob beradigan oliy ta'lim tashkilotining boshqaruv xodimlari (rektor, prorektorlar, o'quv b o'limi boshlig'i, dekanlar va kafedra mudirlari) va professor-o'qituvchilari;

- ta'lim y o'nalishining o'quv reja va fan dasturlarini o'zlashtiruvchi oliy ta'lim tashkilotining talabalar;

- bakalavriat bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasini baholashni amalga oshiruvchi Davlat attestatsiya komissiyalar;

ta'limni boshqarish b o'yicha vakolatli davlat organlar;

- oliy ta'lim muassasasini moliyalashtirishni ta'minlovchi organlar;

- oliy ta'lim tizimini akkreditasiya va sifatini nazorat qiluvchi vakolatli Davlat organlari;

kadrlar buyurtmachilar va ish beruvchi tashkilot va korxonalar;

- oliy ta'lim tashkilotlariga o'qishga kirayotgan abituriyentlar, ularning otonalari va boshqa manfaatdor shaxslar.

1.2. 60320100 - Jurnalistika: bosma ommaviy axborot vositalari jurnalistikasijurnalistikasi ta'lim yo`nalishi bo'yicha bakalavrlarlar kasbiy faoliyatlarining

tavsifi

1.2.1. 60320100 - Jurnalistika: bosma ommaviy axborot vositalari jurnalistikasita'lim yo`nalishi bo'yicha bakalavrlarlar kasbiy faoliyatlariningsohalari:

60320100 - Jurnalistika: bosma ommaviy axborot vositalari jurnalistikasi

-jurnalistika va axborot sohasidagi yo`nalish bo'lib, u davlat, aksionerlik va xususiy kompaniyalar (firmalar), ommaviy axborot vositalari, davlat boshqaruvi organlari, davlat va nodavlat organlari axborot xizmatlari, PR va reklama agentliklari, internet

tarmog'i, jamiyatda tezkor axborot almashinuv va ishonchli axborot bilan ta'minlash kabi kompleks masalalar majmuasini qamrab oladi.

1.2.2. 60320100 - Jurnalistika: bosma ommaviy axborot vositalari jurnalistikasita'lim

yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarlar kasbiy faoliyatlariningob’yeqtisi:

- matbuot naslirlari va jurnalistik materiallar;
 - radio eshittirish va teleko‘rsatuvalar;
 - axboriy, tahliliy va badiiy-publisistik janrlar;
 - axborot agentliklari orqali tarqatiladigan yangiliklar;
 - reklam a agentligi mahsulotlari, ichki va tashqi reklama;
 - internet jurnalistikasi materiallari, saytlar, ijtimoiy tarmoqlar.
- gipermatnlar;
- davlat boshqaruvi organlari, vazirliklar, korxona va idoralar matbuot markazlarining axborot materiallari, press-relizlar;
 - davlat va nodavlat tashkilot, korxona va muassasalar, kompaniya (firmalar), ishlab chiqarish birlashmalari va boshqalar;
 - jam oatchilik bilan aloqalar (PR) va axborot xizmatlari materiallar.. nashriyot-matbaa konsern va bosm axonalarda chop etiladigan boshqa mahsulotlar.

60320100 - Jurnalistika: bosma ommaviy axborot vositalari jurnalistikasi

ta ’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavriat bitiruvchilari pedagogik qayta tayyorlashi tugatgandan keyin, professional ta ’lim muassasalarida ta ’limning vakolatlari boshqaruvorganlari tomonidan aniqlanadigan umumkasbiy va ixtisoslik fanlarini o‘qitish buyicha pedagogik faoliyati bilan shug’ullanish xuquqiga ega bo‘lish.

Bakalavriatning kasb ta ’limi yo‘nalishlari bundan mustasno.

1.2.3.60320100 - Jurnalistika: bosma ommaviy axborot vositalari jurnalistikasita’lim

yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarlar kasbiy faoliyatlariningturlari:

- tashkiliy-boshqaruv;
- ishlab chiqarish va xizmat k o ‘rsatish;
- axborot-tahliliy faoliyat;
- Tadbirkorlik faoliyati.

1.2.4.60320100 - Jurnalistika: bosma ommaviy axborot vositalari jurnalistikasita’lim

yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarlar kasbiy faoliyatlariningkasbiy vazifalari. 60320100 - Jurnalistika: bosma ommaviy axborot vositalari jurnalistikasi

ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha Milliy malaka ramkasining 6-malaka darajasi hamda bakalavr kasbiy faoliyatlarining sohalari, ob’yeqtisi va turlariga muvofiq bakalavriat bitiruvchisi quyidagi kasbiy vazifalarni bajarishga qodir bo‘lishi lozim.

Tashkiliy - boshqaruv hamda ishlab chiqarish va xizmat ko‘rsatish faoliyatida:

- O A V faoliyatini yo‘lga qo‘yish, uning huquqiy asoslari, tashkiliy tuzilmalari hamda qonun asosida amalga oshiriladigan faoliyatini yo‘lga qo‘yish;
- ishlab chiqarish faoliyati sifatini boshqarish jarayonlarini ishlab chiqish va amaliyotga tatbiq qilish;
- ishlab chiqarish jarayonlarini amalga oshirish uchun zarur bo‘lgan xodimlar ijodiy jamoasi, faoliyat vositalari va resurslarini rejalashtirish;
- axborot texnologiyalari tizimini yaratish va ulardan foydalanim bilan bog’liq bo‘lgan ishlab chiqarish jarayonlari monitoringi va sifatini baholash metodlari va mexanizmlarini ishlab chiqish;
- axborot texnologiyalaridan foydalangan holda ishlab chiqarish jarayonlari monitoringi va sifatini baholash mexanizmlarini ishlab chiqish;
- atrof-muhitni muhofaza qilish va mehnat xavfsizligi talablariga mos kelishi borasida ishlab chiqarish jarayonlarini nazorat qilish;
- jamoada ijtimoiy va ma’naviy-ma’rifiy ishlarni tashkil etish va boshqarish;
- fikrlar har xil bo‘lgan sharoitda to‘g‘ri va sog‘lom qaror qabul qilish,
- bajarayotgan faoliyati bo‘yicha ish rejasini tuzish, nazorat qilish va amalga oshirilgan ishning natijalarini baholash.

Axborot - tahliliy faoliyatida:

- ilmiy va amaliy faoliyatda jurnalistik ijod mahorati va ko‘nikmalarini rivojlantirib borish va ulardan foydalanish;
- milliy va xalqaro kasbiy etika kodeksiga rioya qilish;
- ishlab chiqarish jarayonlarini amalga oshirish uchun zarur bo‘lgan resurslarni rejalashtirish;
- ishlab chiqarish faoliyati sifatini ta ’min etuvchi boshqarish jarayonlarini ishlab chiqish va tatbiq qilish;
- ishlab chiqarishjarayonlarida atrof-muhit muhofazasi, yong'in, texnika va mehnat xavfsizligini ta ’minlash;
- yo‘nalishiga mos mavzulardagi loyihalar, manbalar, adabiyot, elektron video va audio mahsulotlarni ekspertiza qilish;
- ixtisoslikka mos sohalar bo‘yicha konsalting xizmatlarini ko‘rsatish;
- soha bo‘yicha tegishli servis xizmati ko‘rsata olishi, jurnalistika sohasida maslahatchilik, tarjimonlik, axborot to‘play olish yo‘llari, uslublarini qo‘llayolish va tashkiliy ishlarni bajara olish;

Ilmiy - tadqiqot faoliyatida :

- milliy va xorijiy OAV faoliyatini tadqiq qilish, ular faoliyatida kamchiliklarni jahon jurnalistikasi sifat va standart mezonlariga qiyoslagan holda milliy jurnalistika va OAV faoliyati uchun samarali b o ‘lgan jihatlarini ko‘rsatib beraolish;
- internet tarmog‘ida eng yangi ilmiy, jurnalistik ijodga oid yutuqlarga oid informatsiyani maqsadga yo‘nalgan holda qidirish va topish;
- ilmiy-tadqiqot va ishlab chiqarish jamoasi tarkibida tayyorlanganlik profiliga mos ravishda) kasbiy faoliyat masalalarini yechish;
- ilmiy-tadqiqot ishlanmalarini tayyorlash, jurnalistik, publitsistik va filologik adabiyotlar ekspertizasini amalga oshirishda qatnashish;
- m a ’lumotlarni jamlash, qayta tayyorlash, mavzu bo‘yicha ilmiy ma’lumotlarni tizimli tahlil qilish;
- o‘tkazilayotgan ilmiy-tadqiqot loyihalari mavzusi bo‘yicha modellar, metodlar, tahliliy ob’yekt va predmetni o‘rganish, mavzu muammosini tadqiq qilish va ilmiy yechimlarini ishlab chiqish;
- ilmiy nazariy qarashlari va OAV amaliy faoliyati bo‘yicha eksperimental tadqiqotlarni o‘tkazish va ularning natijalariga ishlov berish;
- ilmiy hisobotlar va tushuntirish xatlarini ishlab chiqish;
- o‘tkazilayotgan tadqiqotlar mavzusi bo‘yicha ilmiy hisobotlar, loyihalashtirish ishlarini tayyorlash, mustaqil ishlar va bibliografiyalar tuzish;
- ilmiy-amaliy anjumanlarda ishtiroy etish va ilmiy jurnallarga maqolalar tayyorlash;
- tadqiqot natijalari va ishlanmalarini tatbiq etish;
- ma’lumotlarni jamlash, qayta tayyorlash, mavzu bo‘yicha ilmiy ma’lumotlarni tizimli tahlil qilish.

- oliv ta’lim, qayta tayyorlash va malaka oshirish, professional ta’lim muassasalarida mutaxassisligi bo‘yicha pedagogik va o‘quv-uslubiy faoliyat yuritish;
- o‘quv jarayonini va ilmiy faoliyatni tashkil qilish, zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalardan, o ‘qitishning texnik vositalaridan foydalanib o‘quv mashg‘ulotlarini o‘tkazish;
- elektron (e-learning), mobil (m-learning), masofaviy axborot texnologiya va o‘quv- metodik majmualarni mukammal o ‘zlashtirish;
- pedagogik va ilmiy mahorati hamda malakasini muntazam oshirib borish.

Tadbirkorlik faoliyatida :

- yangi media biznes-loyihalarni shakllantirish va amalga oshirish;
- media biznesni tashkil etish, biznes-rejalarni ishlab chiqish va amalga oshirish.

1. 60320100 - Jurnalistika: bosma ommaviy axborot vositalari jurnalistikasita'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiykompetensiyalariga qo'yiladigan talablar.

2.1. Umumi kompetensiyalar:

- davlat siyosatining dolzARB masalalarini bilishi, ijtimoliy-iqtisodiy muammolar va jarayonlarni mustaqil tahlil qila olish;
- xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid hujjatlar va ishlar mohiyatini tushunishi, tabiiy ilmiy fanlar b o 'yicha kasbiy faoliyati doirasida zaruriy bilimlarga ega bo'lishi hamda ulardan zamonaviy ilmiy asosda kasb faoliyatida foydalana bilish;
- axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatida qo'llay bilishi, axborotlarni yig'ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini egallagan bo'lishi, faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olish;
- yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, o 'z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olish;
- sog'lom turmush tarzi va unga amal qilish zaruriyati to'g'risida tasavvurga ega bo'lish.

2.2. Kasbiy kompetensiyalar :

- me'yoriy-xuquqiy hujjatlarni izlash, tahlil qilish va ulardan kasbiy faoliyatida foydalanish ko'nikmalariga ega bo'lish;
- taskiliy tuzilmalarni optimallashtirish, kadrlarni boshqarish strategiyasini qo'llash, tadbirlarni rejalshtirish va amalga oshirish ko'nikmalariga ega bo'lish;
- muzokaralar, uchrashuvlar, ishbilarmonlik yozishmalarini olib borish va onlayn aloqalarni amalga oshirishni bilish;
- dunyoqarash bilan bog'liq tizimli bilimlarga ega bo'lishi;
- gumanitar va ijtimoiy-iqtisodiy fanlar asoslarini, joriy davlat siyosatining dolzARB masalalarini bilishi, ijtimoiy muammolar va jarayonlarni mustaqil tahlil qila olishi;
- Vatan tarixini bilishi, ma'naviy milliy va umuminsoniy qadriyatlar masalalari yuzasidan o'z fikrini bayon qila olishi va ilmiy asoslary bilishi, milliy g'oyaga asoslangan faol hayotiy nuqtai nazarga ega bo'lishi;
- tabiat va jamiyatda kechayotgan jarayon va hodisalar haqida yaxlit tasavvurga ega bo'lishi, tabiat va jam iyat rivojlanishi haqidagi bilimlarni egallashi hamda ulardan zamonaviy ilmiy asoslarda hayotda va o'z kasb faoliyatida foydalana bilishi;
- insonning boshqa insonga, jam iyatga va atrof muhitga munosabatini belgilovchi huquqiy hamda m a'naviy mezonlarni bilishi, kasb faoliyatida ularni hisobga ola bilishi;
- axborot yig'ish , saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini egallagan bo'lishi, o'z kasb faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olishi;
- tegishli bakalavriat yo'nalishi bo'yicha raqobotbardosh umumkasbiy tayyorgarlikka ega bo'lishi;
- yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, o'z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olishi;
- sog'lom turmush tarzi va unga amal qilish zaruriyati to'g'risida ilmiy tasavvur hamda e'tiqodga, o'zini jismoniy chiniqtirish uquv va ko'nikmalariga ega bo'lishi.

FANLAR KATALOGI

Fan platformasi		
Fanning to‘liq nomi: Jurnalistika va ommaviy kommunikatsiya asoslari.		
Fan/modul` kodi JXB(f)20/2.01	Fanga ajratilgan kreditlar 4/4	davomiyligi: 1-2 semestr
Kafedra: Rus tili va adabiyoti		
Fan qaysi yo‘nalish talabalari uchun: 60320200 - Axborot xizmati va jamoatchilik bilan aloqalar		
Fan ma’ruza o‘qituvchisi: Mo’mnov Fayzullo Abdulloyevich.		
Fanga ajratilgan umumiyo soatlar: 180	Email: F_Muminov22@gmail.com	
Fan amaliy mashg’ulotlari o‘qituvchisi(lari):Mo’mnov Fayzullo Abdulloyevich		
	Tanlov turi: majburiy fan	
Fanning qisqacha bayoni: Fanning vazifasi –talabalardajurnalistikaning xususiyatlari, imkoniyatlari, jurnistikada yangiusulvashakllarini, jurnalitikanazariyasiva amaliyotinio‘rgangan holdamaz kursohataraqqiyotiga munosib hissa qo’shishg’oy asiva amaliyko’nikmalarinifo yda etish hisoblanadi.		

Fanning maqsadi: Fannio‘qitishdanmaqsad – jurnalistikating ommaviy kommunikatsiya asoslari sifatida o‘ziga xos uslub va usullarini o‘rgatish, jurnalistika tarixi, janrlari, funktsiyalari, printsiplariga oid bilim, ko’nikma va malakani shakllantirishdir.

Fan yakunida talabalar quyidagi malaka va ko‘nikmalarga ega bo‘lishadi:

- Jurnalistika va Ommaviy kommunikatsiya asoslari va jurnalistikada boshqarish jarayonining xususiyatlari, imkoniyatlari, jurnalistik faoliyat to‘g’risida tasavvurga ega bo‘lish;
- Jurnalistika va kommunikatsiyada yangi usul va shakllarini bilishi va ulardan foydalana olishi;
- Jurnalitika nazariyasi va amaliyotini o‘rgangan holda mazkur soha taraqqiyotiga munosib hissa qo’shish g’oyasi va amaliy ko’nikmalariga ega bo‘lishi kerak.

Ma’ruza mashg’ulotlari

Ma’ruza mashg’ulotlari katta sig’imli, multimedia qurilmalari bilan jihozlangan o‘quv auditoriyalarida olib boriladi.

Amaliy mashg’ulotlar

Amaliy mashg’ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruhg’alo hida o‘tiladi. Mashg’ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o‘tiladi, “Keys-stadi” texnologiyasi ishlataladi. Ko‘rgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi. Shuningdek, mavzudan kelib chiqib dars mashg’uloti adabiyot va san’at muzeyi mehmonxonada sayyor dars tarzida olib boriladi.

Mustaqil ta’lim

Mustaqil o‘zlashtiriladigan mavzular bo‘yicha talabalar tomonidan maqolalar, taqdimotlar, mustaqil reportajlartayyorlanadi.

Hafta	Soat	Mashg`ulot mazmuni
1.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 1-mavzu. Kirish. Fanning maqsadi, vazifalari, predmeti va o'rganish usullari, ob'ekti va predmeti.
2.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 2-mavzu. Jurnalistik ta'limning yuzaga kelishi. Jurnalistikaning shakllanish tarixi. Uning maqsad va yaratilish sabablari. Jurnalistikaning xususiyati, turi va shakllari.
3.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 3-mavzu. Ta'lim shakllari. Jurnalistikada ishlash asoslari. Jurnalistikada texnik qavfsizlik. Jurnalistikada medialoyihalarini tuzish va yaratishning o'ziga xosligi. onlaynjurnalistikaga sharh.
4.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 4-mavzu. Jurnalistika va OK da kasbiy iqtisodiy lashuv va universallashuv. Jurnalistikada axborotning tutgan o'rni. Axborot turlari, shakllari, xususiyatlari, imkoniyatlari.
5.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 5-mavzu. Ommaviy kommunikatsiya va jurnalistikaning paydo bo'lish tarixi Kommunikatsiya, jurnalistika tushunchasiga izoh. Jurnalistikagacha bo'lgan davr. Jamiatda axborotning tutgan o'rni. Axborot turlari, shakllari, xususiyatlari, imkoniyatlari.
6.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 6-mavzu. Jurnalistika –ijtimoyiy faoliyat sohasi. Jurnalistikaning xizmati va husisiyatları. Ommaviy kommunikatsiya tushunchasi. Ijtimoyiy sohada ishlash, yangi usul va shakllari.
7.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 7-mavzu. Jurnalist – OAV da sub'ekt sifatida. Jurnalist tushunchasi. Ilmiy texnik yangiliklar va ularning jurnalistikadagi o'rni. Ijodiy muxitda real ishlash faoliyati.
8.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 8-mavzu. Jurnalistika ob'ekti, sub'ekti, predmeti Ob'ekt tushunchasi. Sub'ekt tushunchasi. Predmet tushunchasi. Jurnalistning mavzu tanglash erkinligi.
9.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 9-mavzu. Jurnalistik kasb tasnifi. Ijod- jurnalistik faoliyat biri sifatida. Saholarni o'rganish, ijod turlari. Jurnalistik ijod loyihamini boshqarishning o'ziga xos usullari.
10.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 10-mavzu. Jurnalistika – ijtimoyiy institut sifatida. Jurnalistikaning beshta vazifasi. Jurnalistika tushunchasi. Jamiatda ijtimoyiy institutlar turlari. Ijtimoyiy tarmoqlarning xusisiyatları.
11.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 11-mavzu. Jurnalistikaning vazifalari. Dasturiy OAV da jurnalistik faoliyat. Jurnalistika vazifalari – axborot berish, tahlil qilish, ta'sir ko'rsatish.
		II JARAYON

1	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 12-mavzu. Jurnalistikaning prinsiplari. Prinsip tushunchasi. Prinsip turlari. Demokratik prinsip. Vatanparvarlik prinsip. Parityaviy prinsip. Gumanistik prinsip.
2		Mashg`ulot turi: ma`ruza 13-mavzu. Jurnalistikada tasirshanglik va samaradorlik. Dasturiy OAV da jurnalistik faoliyat. Jurnalistika vazifalari – axborot berish, tahlil qilish, ta'sir ko'rsatish.
3		Mashg`ulot turi: ma`ruza 14-mavzu. Jurnalistik faoliyat erkinligi. Dasturiy OAV da jurnalistik faoliyat. Jurnalistika vazifalari , so‘z va fikr erkinligi. Ijodiy fikrlash va muloqot.
4		Mashg`ulot turi: ma`ruza 15-mavzu. OAV ning xuqiqiy va etik asoslari Dasturiy OAVda qonun. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida OAV haqida. O‘zbekiston Respublikasi “Ommaviy axborot vositalari tug‘risida ”gi Qonuni.
5		Mashg`ulot turi: ma`ruza 16-mavzu. Matbuot –OAV turi sifatida. Matbuotning shakllanish tarixi. Birinchi bosma stanogi. Matbuot turlari- gazeta va jurnallar. Matbuot shakllari va dizayni.
6		Mashg`ulot turi: ma`ruza 17-mavzu. Radio –OAV turi sifatida. Radianing payda bo‘lish tarixi. Birinchi radio eshittirshlar. Radiojurnalistika turlari- davlat va nodavlat radiokanallar. Radiojurnalistikada janrlar.
7		Mashg`ulot turi: ma`ruza 18-mavzu. Televideniye –OAV turi sifatida. Televideniying payda bo‘lish tarixi. Birinchi teleko‘rsatuvlar. Telejurnalistika turlari- davlat va nodavlat radiokanallar. Telejurnalistikada janrlar.
8		Mashg`ulot turi: ma`ruza 19-mavzu. Internet – OAV turi sifatida. Internet tushunchasi. Internetda faoliyat turlari. Internet imkoniyatlari: biznes, savda, kutubxona ishi, ma'lumotlar bazasi,e-mail, talim.
9		Mashg`ulot turi: ma`ruza 20-mavzu. Axborot agentligi gazeta uchun gazeta Axborot agentligi xizmati, tarixi. Axborot agentligi vazifalari. Yangiliklar tayyorlashda dolzarblik.
10		Mashg`ulot turi: ma`ruza 21-mavzu. Jurnalistika janrlari. Janr tushunchasi. Jurnalistika janrlari – axboriy janrlar, tahliliy janrlar, badiy publitsistik janrlar.
11		Mashg`ulot turi: ma`ruza 22-mavzu. Jurnalistikada marketing aloholar. Bozor iqtisodiyoti qonunlarini, bozor sub'ektlarining har xil bozor tuzilmalaridagi harakat faoliyatini, ularning faoliyatiga ta'sir qiluvchi omillar.

I JARAYON

“JURNALISTIKA VA OMMAVIY KOMMUNIKATSIYA ASOSLARI.” FANINING AMALIY MASHG`ULOTLARI

Hafta	Soat	Mashg`ulot mazmuni
1.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 1. Talaba vaqtining ilmiy taqsimlanishi.
2.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 2. «Kommunikatsiya» so’zining ma’nosи.
3.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 3. Axborot aloqlari, gazeta, jurnallar tarixi.
4.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 4. Jurnalistika tizimining asosiy mezonlari.
5.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 5. Jurnalistikaning madaniy-tashkiliy masalalari.
6.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 6. Xolislik va haqqoniylig.
7.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 7. Axborot havfsizligi. Azborot huruji va g‘ayri axborot.
8.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 8. Jurnalistika samarodorligi.
9.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 9. Jurnalistikada marketing alohalar.
		II JARAYON
10.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 10. Ommaviy kommunikatsiyaning yuzaga kelishi.
11.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 11. Mass-medianing huquqiy va Mass-medianing hudidiy va geografik dgeografik prinsipi.
12.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 12. OAV sistemasida tahririyat iqtisodiyotlashuvining o‘rni.
13.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 13. Axboriy jamiyatda texnologiyalar taraqqiyotining OAV ga ta’siri.
14.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 14. OAV tiplarini tashkil qilishning prinsiplari va xusisiyatları.
15.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 15. Gazeta va jurnal –nashr turi sifatida.
16.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 16. Teleradio eshittirish – ob’ekt sifatida.
17.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 17. Axborot agentliklarining vazifalari va OAV da o‘rni.

Asosiy adabiyotlar

- 1.Xudaykulov M. Jurnalistikavapublisistika. –T.: Qayta ishlangan va to‘ldirilgan nashri. – T.: TAFAKKUR. 2011. 288 b.
- 2.Voroshilov V.V. Jurnalistika. SPb, 1999 .
- 3.Irnazarov K.T., Mamatova Ya.M., Toshaliyev I. Reportyorlik faoliyatining nazariyasi va amaliyeti. T.: MRS,2002.
- 4.Lazutina L. Osnovi tvorcheskoy deyatelnosti jurnalista. M.: MGU. 2000.

5.Mo'minov F., Nurmatov A. va boshq. Jahon jurnalistikasi tarixi.

Darslik. – Toshkent.: O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashri, 2006.

Qo'shimcha adabiyotlar

1.Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariga bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalq so'zi gazetasi. 2017 yil 16 yanvar, №11.

2.Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birligida barpo etamiz. – T.: O'zbekiston, 2016. - 56 b.

3.Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. – T.: O'zbekiston, 2017. - 48 b

4.Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olajanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: O'zbekiston, 2017. – 488 b.

5.Muminov F. Jurnalistika –ijtimoiy institut sifatida. -T.: 1999.

6.Korkonosenko S.G. Korkonosenko. Osnovi jurnalistik. ucheb.posobiye.-M.,ASPEKT-PRESS. 2001.

7.Ismaylova K. F. Radiojurnalistika asoslari. Toshkent, 2000.

8.Muminov F.A., Nurmatov AN vaboshqalar. Jahonjurnalistikasitarixi. Darslik. Toshkent.

O'zbekistonfaylasuflarimilliyjamiyati nashriyoti.2006y.

9.Proxorov Ye.P. Vvedeniye v teoriyu jurnalistiki: Ucheb. dlya studentov vuzov, obuchayushixsy po napravleniyu i spetsialnosti «Jurnalistika»/ Ye.P. Proxorov, 6-izd. –M.: Izd-vo MGU, 2005.

10.Nesterenko F.P.,Ernazarov K.T., Mamatova Ya.M. Trud jurnala: professionalizm, tvorchestvo masterstvo. Ucheb.posobiye. – T. 2002.

11.Ot knigi do Interneta. Jurnalistika i mir na rubeje novogo tisyacheletiya. / Otv.red. Ya.N.Zasurskiy, Ye.L.Vartanova.M. Iz-vo Mosk.uni-ta. 2000.

12.Radiojurnalistika. Pod redaksiyey prof. A.A.Sherelya. Moskva, Vissaya shkola, 2002.

13.Qudratxo'jayev Sh. Internet tarixi: tuzilishi, texnik xavfsizlik: (o'quv-uslubiy qo'llanma) – T.: O'zbekiston. 2011.

14.Fixtelius E. Desyat zapovedey jurnalistiki. Stokholm, 1999.

15.Professional maxorat sari to'rt qadam.(Jurnalistlar uchun qo'llanma). -T. 2002.

Axborot manbaalari

1.www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi xukumat portalı.

2.www.lex.uz– O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjalari ma'lumotlari milliy bazasi.

1. www.academy.uz (Fanlar akademiyasi)

1. <http://www.mediasprul.ru/media//.shtml>.

2. <http://jornalism.narod.ru/>

3. <http://www.library.cjes.ru/online/>

4. <http://www.infohome-altai.ru/node/>

<http://home.about.com/newsissues/>

Kontakt soatlari*: mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarish, ularni taqdim etish, zarur ma'lumotlar va turli materiallar bo'yicha savollarga quyidagi grafik asosida o'qituvchiga murojaat qilishingiz mumkin:

Nº	Kun	Vaqt	Xona
1.	Chorshanba	10.00 – 12.00	209
2.	Shanba	10.00 – 12.00	209

Baholash:

Baholash usullari	Ekspress testlar, yozma ishlar, og‘zaki so‘rov, prezentatsiyalar.
Baholash mezonlari	“5” baho “a’lo” -bakalavr mashg’ulotlarga doimo tayyorlangan, juda faol, dasturiy materiallarni yaxshi biladi, xulosa va qarorlar qabul qila oladi, ijodiy fikrlaydi, bilimlarni amaliyotda qo‘llay oladi;-bakalavr ijodiy masalalarni hal qilish mobaynida tegishli bilimlarni qo‘llash doirasini maqsadga muvofiq tanlab, yechimni topishga xizmat qiluvchi yangi usul va yo‘nalishlarni topa oladi, o‘quv materialininig mohiyatini tushunadi;-bakalavr taqdim etilgan o‘quv materiallarini yechish yo‘llarni izlaydi, dasturiy materiallarni biladi va aytib bera oladi hamda tasavvurga ega bo‘ladi. “4” baho “yaxshi” - bakalavr o‘rganilayotgan hodisalar aloqadorligini bilish hamda obektni tavsiflay olish ko‘nikmasiga ega bo‘lishi bilan birgalikda, qo‘yilgan masalalarni sabab-oqibat aloqadorligini ochoib bergen holda yecha oladi, o‘rganilayotgan nazariy bilimlarni amaliyot bilan bog‘lay oladi va mustaqil mushohada qila oladi;- bilim va ko‘nikmalar mazmunini tatbiq qila olish mahorati, bir turdagি masalani yecha olish, yozib olish va eslab qolish faoliyatini amalga oshiradi, bilimlarni amalyotda qo‘llay oladi;- bakalavr mashg’ulotlarga tayyorlangan, dasturiy materiallarni biladi, mohiyatini tushunadi va tasavvurga ega. “3”baho “o‘rta” - bakalavrning eshitganlari ularga berilgan namunalar, taqdim etilgan algoritm va ko‘rsatmalar asosida topshiriqlarni bajara oladi, mohiyatini tushunadi;-talaba qator belgilar asosida ma’lum obyektni farqlash bilan birgalikda unga ta’rif bera oladi va o‘quv materialini tushuntirib bera oladi va tasavvurga ega. “2” baho “qoniqarsiz” - bakalavr tasavvurga ega emas;-bakalavr dasturiy materiallarni bilmaydi.
	Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to‘la o‘zlashtirish, tahlil natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish vajoriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo‘yicha yozma ishni topshirish.

Fan platformasi		
Fanning to‘liq nomi: Media tili va uslubi		
Fan/modul kodi JB (f) 20/2.04	Fanga ajratilgan kreditlar (ECTS): 8	davomiyligi: 1-2 semestr
Kafedra: Rus tili va adabiyoti		
Fan qaysi yo‘nalish talabalari uchun: 60320200 – Axborot xizmati va jamoatchilik bilan aloqalar		
Fan ma’ruza o‘qituvchisi: Sulaymonov Shodmon		
Fanga ajratilgan umumiy soatlar: 240	Email: shodmon.sulaymonov@gmail.ru	
Fan seminar mashg’ulotlari o‘qituvchisi(lari) : SHODMON SULAYMONOV		
<i>Fanning vazifasi – matbuotning axboriy, tahliliy va badiiy-publitsistik janrlarining tili va uslubi, media tilida ekspressiya hosil etuvchi til vositalariga doir yangi nazariy va amaliyqarashlar, media tilining adabiy til me’yorlariga rioxalish darajasi va uslubiy me’yorlarning buzilish holatlarini tahlil qilish, ularni bartaraf etish bo‘yicha g‘oya va amaliy ko‘nikmalarini foyda etishdan iborat</i>		

Fanning maqsadi: Fanni o‘qitishdan maqsad – talabalarda zamanoviy media tili va uslubiyati haqida nazariy tushunchalar hosil qilish, media turlarining va media janrlarining o‘ziga xos uslub va usullarini o‘rgatish, media matnlarning grammatik tuzulishi, ularning leksik-semantik, morfologik-sintaktik va uslubiy xususiyatlarga oid bilim, ko‘nikma va malakani shakllantirishdir.

Fanni o‘zlashtirish natijasida talaba:

- Media tilining leksik-semantik, grammatik-uslubiy xususiyatlari, uning funksional uslublar tarkibidagi o‘rni, media tilining adabiy tilga ta’siri haqida tasavvurga ega bo‘lish;
- Media janrlari (axboriy, tahliliy, badiiy-publitsistik) va ularning xususiyatlari, asosiy belgilari, turli janrdagi materiallarga sarlavha qo‘yish mahorati bo‘yicha ko‘nikma hosil qilish;
- Media tili va uslubi nazariyasi va amaliyotini o‘rgangan holda mazkur soha taraqqiyotiga munosib hissa qo‘sish shart qilingan holda mazkur soha taraqqiyotiga munosib hissa qo‘sish g‘oyasi va amaliy ko‘nikmalariga ega bo‘lishi kerak.

Ma’ruza mashg’ulotlari

Ma’ruza mashg’ulotlari katta sig’imli, multimedia qurilmalar bilan jahozlangan o‘quv auditoriyalarida olib boriladi.

Amaliymashg’ulotlar

Amaliymashg’ulotlarmultimediaqurilmalar bilan jahozlangan auditoriyada harbir akademik guruhgaga alohida o‘tiladi. Mashg’ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o‘tiladi, “Keys-stadi” texnlogiyasi

ishlatiladi. Ko'rgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi. Shuningdek, mavzudan kelib chiqib dars mashg'uloti mehmonxonada sayyor dars tarzida olib boriladi.

Mustaqil ta'lif

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan, taqdimotlar, maqolalar, reportajlar tayyorlanadi.

Hafta	Soat	Mashg`ulot mazmuni
1.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 1-mavzu. Kirish (2 soat). Fanning maqsadi, vazifalari, predmeti va o'rganish usullari, ob'ekti va predmeti
2.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 2-mavzu. Tilshunoslik fanining bo'limlari. Umumiy tavsif (2 soat). Leksikologiya. Til lug'at tarkibi taraqqiyoti. Til lug'ati tarkibiy birliklari: so'z va iboralar. So'zning asosiy vazifalari. So'z ma'nosi: tavsifi va tasnifi
3.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 3-mavzu. Media tilida so'z ma'nolarining kengayishi (2 soat). Media tilining rivojlanish bosqichlarida so'z yasalishining har xil shakllaridan keng foydalanishi. Yangi so'zlar yasalishi orqali vaqtli matbuot tilining davr muhiti, zamon ko'rinishini tasvirlashi. Media tilida so'z ma'nolarining o'zgarishi.
4.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 4-mavzu. Grammatika haqida umumiy tushuncha (2 soat). Morfologiya. So'z turkumlari tasnifi: mustaqil va yordamchi so'z turkumlari. Undov, taqlid va modal so'zlar.
5.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 5-mavzu. Sintaksis. So'z birikmasi va gap(2 soat). Sintaksisning tadqiqot ashyosi. Sintaktik munosabatlar va ularning turlari. Tilning asosiy sintaktik birliklari. So'z birikmalarining tuzilishi va ma'nosiga ko'ra turlari.
6.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 6-mavzu. Gap bo'laklari(2 soat). Gap – murakkab sintaktik birlik. Gaplarning ifoda maqsadi va tuzilishiga ko'ra turlari.
7.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 7-mavzu. Orfografiya va punktuatsiya qoidalari(2 soat). O'zbek tilining asosiy imlo qoidalari. Imlo tamoyillari. Punktuatsiya – fikrni yozma mukammal ifodalash vositasi. Tinish belgilari qoidalari.
8.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 8-mavzu. Zamonaviy qoraqalpoq tilida funksional uslublarning umumiy tavsifi (4 soat). Media tilida funksional uslublarining turli ko'rinishlarining qo'llanilishi va o'rni. Funksional uslublarning turlari bo'yicha klassifikatsiyalanishi.
9.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 9-mavzu. Rasmiy va ilmiy uslub(2 soat). Rasmiy uslub va uning o'ziga xos xususiyatlari. Hujjatlar matnida rasmiy uslubning qo'llanilishi.

		Ilmiy uslub va uning o‘ziga xos xususiyatlari. Ilmiy asarlarda uslubning ifodalaniishi. Sof ilmiy uslub va ilmiy-ommabop uslub.
10.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 10-mavzu. Publitsistik uslub. Uslubiy vositalar: leksik, morfologik, sintaktik uslubiyat(4 soat). Publitsistik uslub – OAV materiallari uslubi sifatida. Publitsistik uslubning nazariy xususiyatlari. Uslubiy vositalar. Leksikologiya, morfologiya va sintaksisning uslubiy imkoniyatlari.
		II JARAYON
1	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 11-mavzu. Mediada til va uslub imkoniyatlari (2 soat). Zamonaviy media tili. Medianing tavsifi va tasnifi. OAV da til va uslub imkoniyatlari. Media turlarida lisoniy-uslubiy o‘ziga xoslik. OAV materiallari uslubi shakllanishida lisoniy va nolisoniy omillar.
2		Mashg`ulot turi: ma`ruza 12-mavzu. Media tilining adabiy til taraqqiyotidagi faoliyati va tadqiqi (4 soat). Medianing turlari va vazifasi, ommaviy axborot vositalarining bir-biridandan farqi, jamoatchilikka ta’siri, imkoniyatlari va xizmatlari to‘g‘risida qisqacha sharh.
3		Mashg`ulot turi: ma`ruza 13-mavzu. Media janrlarining tili va uslubi (4 soat). Axboriy janrlarining tili va uslubi haqida umumiy tushuncha. Axborot, hisobot, intervyu, reportaj janrlarining tili va uslubi. Ularning xususiyatlari va imkoniyatlari.
4		Mashg`ulot turi: ma`ruza 14-mavzu.Tahliliy janrlarining tili va uslubi (4 soat). Maqola, korrespondensiya, xat, taqriz, sharx janrlarining tili va uslubi. Ularning xususiyatlari va imkoniyatlari.
5		Mashg`ulot turi: ma`ruza 15-mavzu. Badiiy-publitsistik janrlarning tili va uslubi (4 soat). Lavha, ocherk, esse, feleton, pamflet janrlarining tili va uslubi. Ularning xususiyatlari va imkoniyatlari.
6		Mashg`ulot turi: ma`ruza 16-mavzu. Reklama materiallari tili vauslubi (2 soat). Reklama tilining qisqa, aniq, oddiy, tushunarli va bir yo‘nalishga qaratilganligi. Shu bilan birga, reklama tili isbotli, mantiqiy jihatdan to‘g‘ri tuzilishi. Reklama tilida adabiy tilga xos bo‘lgan ko‘pgina obrazli tasvirlash va badiiy vositalarning qo‘llanilishi. Ularning reklama qilinayotgan tovarning yutuqlarini ko‘rsatibgina qolmasdan, o‘quvchiningongiga ushbu tovarni «obrazli» singdirishi.
7		Mashg`ulot turi: ma`ruza 17-mavzu. Media tilida mustaqillik davridagi leksik-frazeologik o‘zgarishlar (4 soat). Media tilida tildagi tub so‘zlardan semantik va grammatic usullar orqali yangi so‘zlarning yasalishi. Media tilida so‘z ma’nolarining kengayishi. Yangi so‘zlarning yasalishi orqali media tilining rivojlanishi.
8		Mashg`ulot turi: ma`ruza 18-mavzu. Media tiliga boshqa tillarning ta’siri va qo‘llanilishi (4 soat).

		O‘zbek matbuoti leksikasiga o‘zbek, rus, ingliz tillarining ta’siri. Ularni qo‘llanishdagi yutuq va kamchiliklar.
9		Mashg`ulot turi: ma`ruza 19-mavzu. Media tilida ekspressivlikni ta’minlovchi til vositalari (4 soat). Media tilida frazeologizmlarning qo‘llanilishi. Media tilida qo‘llanilgan frazeologizmlar. Frazeologizmlarning media tilida ekspressivlikni ta’minlash usullari.
10		Mashg`ulot turi: ma`ruza 20-mavzu. Media tilida adabiy til me’yorlariga rioya qilish va adabiy til me’yorlarining buzilishi holatlari (4 soat).

I JARAYON

“MEDIA TILI VA USLUBI.” FANINING AMALIY MASHG`ULOTLARI

Hafta	Soat	Mashg`ulot mazmuni
1.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 1. O‘zbek tilining huquqiy asosi. «Davlat tili to‘g‘risida»gi Qonun sharhi. OAV da e’lon qilingan til to‘g‘risidagi materiallar tahlili.
2.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 2. So‘zlarning shakl va ma’no munosabatiga ko‘ra turlari (omonim, sinonim, antonim va paronim so‘zlar) ning OAV materiallarida qo‘llanishi. «O‘zbek tilining izohli lug‘ati» bilan ishlash.
3.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 3. OAV materiallarida polisemantik hamda paremiologik birliklarning qo‘llanilishi tahlili. «O‘zbek tilining izohli lug‘ati» bilan ishlash.
4.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 4. OAV matnnini yaratishda mustaqil so‘z turkumlarining o‘rni va vazifalari. OAV materiallari tahlili.
5.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 5. OAV matnnini yaratishda yordamchi va oraliqdagi so‘z turkumlarining o‘rni va vazifalari. OAV materiallari tahlili.
6.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 6. Media matnlar yaratishda so‘z birikmalarining o‘rni va vazifalari. OAV materiallari tahlili.
7.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 7. Media matnlar yaratishda gap bo‘laklarining o‘rni va vazifalari. Inversiya hodisasi. OAV materiallari tahlili.
		II JARAYON
8.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 8. Media matnlar yaratishda sodda gaplar va ularning ifoda maqsadiga ko‘ra turlarining qo‘llanishi. OAV materiallari tahlili.
9.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 9. Media matnlar yaratishda qo‘shma gaplarning qo‘llanishi. OAV materiallari tahlili.
10.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 10. Media matnlar yaratishda murakkab qo‘shma gaplarning qo‘llanishi. OAV materiallari tahlili.
11.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot

		11. O‘zbek tilining asosiy imlo qoidalari sharhi. OAV materiallaridagi bosh harflar imlosiga doir xatoliklar tahlili.
12.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 12. Media matnlardagi qo‘sib yozish va ajratib yozish imlosiga doir xatoliklar tahlili.
13.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 13. Media matnlardagi chiziqcha bilan yozish va bo‘g‘in ko‘chirishga doir xatoliklar tahlili.
14.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 14. OAV materiallaridagi tinish belgilarining vazifalari va ularning qo‘llanishiga oid xatoliklar tahlili.

Asosiy adabiyotlar

1. Abdusaidov A. Jurnalistning tildan foydalanish mahorati/ Monografiya. – Samarqand: SamDU, 2004.
2. Boboyeva A. Gazeta tili haqida. – Toshkent, Fan, 1983.
3. Toshaliyev I., Abdusattarov R., Maxmudova S. Ommaviy axborot vositalarining tili va uslubi. T.: Universitet, 2000.
4. Masharipova T.J. Publitsistika teoriyasiniň bir pytin konsepsiysi: ilimiy metodologiyaliq analiz (Qaraqalpaqstan bas pasozi materiallari misalinda). – Tashkent: Mumtoz so‘z, 2016.
5. Orazimbetova Z.Q. Qaraqalpaq kyndelik libas pasozi tiliniň stillikezgshelikleri. T.: «Hiholmedia», 2019.

Qo‘sishma adabiyotlar

1. Bekbergenov A. Qaraqalpaq tiliniň stilistikasi. N.: Qaraqalpaqstan, 1990e
2. Solganik G.Ya. Stilistika gazetnix janrov. – Moskva: MGU, 1981.
3. Masharipova T.J. Publitsistika teoriyasiniňbirpytinkonsepsiysi: ilimiy metodologiyaliq analiz (Qaraqalpaqstan bas pasozi materiallarimisalinda). – Tashkent: Mumtoz so‘z, 2016.
4. Abdusaidov A. Gazeta janrlarining tili va uslubi/ Monografiya. – Samarqand: SamDU, 2001. – 192 b.
5. Abdusaidov A. Jurnalistning tildan foydalanish mahorati/ Monografiya. – Samarqand: SamDU, 2004.
6. Abdusaidov A. Matbuotda adabiy normaga rioya qilish muammolari. – Samarqand: SamDU, 2001.
7. Abdusaidov A. Frazeologizmlar – matbuot tilida ta’sirchan vosita. – Samarqand: SamDU, 2001.
8. Abdusaidov A. Matbuot tili madaniyati. – Samarqand: Fan, 2002.
9. Abdinazimov Sh. Tilmillettiňruo‘xi. – Tashkent: Mumtozso‘z, 2017.

Axborot manbaalari

1. www.gov.uz – O‘zbekiston Respublikasi xukumat portali.
2. www.lex.uz– O‘zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi.

Internet saytlari

2. www.academy.uz (Fanlar akademiyasi)
1. <http://www.mediasprul.ru/media//.shtml>.
2. <http://jornalism.narod.ru/>
3. <http://www.library.cjes.ru/online/>
4. <http://www.infohome-altai.ru/node/>
5. <http://home.about.com/newsissues/>

Fan platformasi			
Fanning to‘liq nomi: Matbuotda yangiliklar			
Fan/modul kodi JB(f)20\2.13	Fanga ajratilgan kreditlar 4/4		davomiyligi: 1-2 semestr
Kafedra: Rus tili va adabiyoti			
Fan qaysi yo‘nalish talabalari uchun: 60320200-Axborot xizmati va jamoatchilik bilan aloqalar			
Fan ma’ruza o‘qituvchisi: Mo’mnov Fayzullo Abdulloyevich			
Fanga ajratilgan umumiy soatlar: 120	Email: Fayzullo_muminov@gmail.ru		
Fan seminar va labaratoriya mashg’ulotlari o‘qituvchisi(lari) : Mo’mnov Fayzullo Abdulloyevich			
Fanning qisqacha bayoni:			
- yangiliklar tushunchasi, tuzilmasi, tarkibiy qismlari, yangilikning turlari, xabar, axborot yangilik, reportaj, intervyu, hisobot singari axboriy janrlar turlari va ularning shakli va mazmuni to‘g‘rida tasavvurga ega bo‘lishi;			
- yangilik yozishning xronologik, klimatik, to‘nkarilgan ehrom shakllarini, yangilik uchun kirish tanlashni, yangilikni tahrir qilishni, reportaj, intervyu, suhbat, hisobotning janr xususiyatlarini va ularni tahrir qilishni bilishi;			
- umumiy axborot oqimidan yangiliklarni ajrata olishi, faktlarning muhimlik darajasini aniqlashi, axborot janrlari turlarini amalda qo‘llay olish ko‘nikmalariga ega bo‘lishi;			
- yangilik, reportaj, intervyu, suhbat, hisobot yoza olish, faktlarni saralash va tekshirish, axborot janrlari materiallarini tahrir qilish, reportaj, intervyu, suhbat, hisobot uchun ob‘ekt topa bilish malakalariga ega bo‘lishi kerak.			
- tahliliy janrlar maqola, korrespondensiya, xat yoza olish, faktlarni saralash va tekshirish, tahliliy janrlari materiallarini tahrir vatahlil qilish, tahlil uchun ob‘ekt topa bilish malakalariga ega bo‘lishi kerak.			

Fanning maqsadi: Fanni o‘qitishdan maqsad - bakalavr talabalarga yangiliklar va tahliliy jurnalistika nazariyasi va amaliyoti, yangiliklarni yozish va topish vazifalarini urgatish, matbuotda yangiliklar janrlari, tahliliy janrlar xususiyatlari va usullari, shuningdek, bu borada xalkaro tajribalar bilan tanishtirishdan iborat.

Fan yakunida talabalar quyidagi malaka va ko‘nikmalarga ega bo‘lishadi:

Fanni o‘zlashtirish natijasida talaba:

- Yangiliklar tushunchasi va tahliliy jurnalistika faoliyatining nazariy va amaliy asoslari, tashkilot va uning jamoatchiligi, yangiliklar maqsadi, funksiyalari va tuzilmasi, tahliliy jurnalistika xodimlarining tashkilotchilik va ijodiy mahorati haqida tasavvur va bilimga ega bo‘lishi;
- Yangiliklar va tahliliy jurnalistika bo‘yicha materiallar yozish, faktlar yig‘ish, jurnalistika qonunlari, asosiy tushunchalar, yangiliklar jurnalistika vazifalari va prinsiplarini bilish va ulardan foydalanish ko‘nikmalariga ega bo‘lishi;
- talaba reportaj, xabar, intervyu janrlarida materiallar tayyorlash, materiallarni tahlil qilish usullarini qo‘llash, jurnalistik materiallarni tahliliy tomonidan o‘rganish uchun jurnalistlar bilan hamkorligi masalalari bo‘yicha malakasiga ega bo‘lishi kerak.

Ma'ruzamashg'ulotlari

Ma'ruza mashg'ulotlari katta sig'imli, multimedia qurilmalari bilan jihozlangan o'quv auditoriyalarida olib boriladi.

Amaliymashg'ulotlar

Amaliymashg'ulotlarmultimediaqurilmalaribilanjihozlanganauditoriyadaharbir akademik guruhga alohida o'tiladi. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tiladi, "Keys-stadi" texnlogiyasi ishlataliladi. Ko'rgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi. Shuningdek, mavzudan kelib chiqib dars mashg'uloti sayyor dars tarzida olib boriladi.

Mustaqil ta'lif

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan maqolalar, taqdimotlar, reportajlar tayyorlanadi.

Hafta	Soat	Mashg`ulot mazmuni
1.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 1-mavzu. "Yangiliklarvatahliliy journalistika" fanining predmeti va vazifalari. "Yangilik" tushunchasi ta'rifi. Yangilik, xabar va ma'lumotning bir-biridan farqi. Yangiliklarning matbuot nashrlari sahifalaridagi ulushi. Yangilik boshqa journalistik janrlar uchun asos sifatida. Auditoriyaning yangilikka bo'lgan qiziqish va ehtiyoji. Matbuot tarixidagi eng mashhur mumtoz yangiliklar. "Gazeta o'rdagi" — yangilik emas yoki soxta yangiliklarni haqqiqisidan qanday ajratish mumkin? "Janob Pibadoning olmalari" misolini tahlil qilish.
2.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 2-mavzu. Yangiliklar journalistikasi janrlari Reportaj, intervyu, suhbat, davra suhbat hisobot janrlari ta'rifi va xususiyatlari. Ularning kelib chiqishi, tur va ko'rinishlari. Yangilik yozish jarayonida journalist voqeа-hodisaning ishtirokchisi sifatida. Yangilikda joy, muhit, manzara, odamlarning kayfiyati, voqeа-hodisalarning aks etishi. Yangilikni xolis va haqqoniy uzatishda journalist mas'uliyati.
3.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 3-mavzu. Olti boqiy savol Axboriy janrdagi material qanday savollarga javobni aks ettirishi kerak. Juhon ommaviy axborot vositalari yangiliklari qabul qilgan olti savol — «kim?», «nima?», «qayerda?», «qachon?», «nega?», va «qanday qilib?» axborotning asosiy unsurlari sifatida.
4.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 4-mavzu. Yangiliklarni uzatish shakli va usullari Yangilik materialining shaklu shamoili — strukturasini belgilash, tanlash. "To'ncarilgan ehrom" shakli, xronologik shakl. Klimatik shakl. Ularga misollar.
5.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 5-mavzu. Xabar janri. Auditoriya e'tiborini tortadigan yangiliklar, mavzular topish mahorati. Auditoriyani qanday yangiliklar qiziqtiradi? Siyosat, iqtisodiyot, ijtimoiy hayot, ta'lif, fan, madaniyat, sport yangiliklari. Shov-shuvli (sensatsion, kriminalistik, shaxsiy hayot bilan bog'liq) axborotlarga o'chlik. O'lim yangilik bo'lishi mumkinmi? Yangiliklarda ijobjiy va salbiy axborotlar salmog'i.
6.	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 6-mavzu. Xabar janrida yangilik. Auditoriya e'tiborini tortadigan yangiliklar, mavzular topish mahorati. Auditoriyani qanday yangiliklar qiziqtiradi? Siyosat, iqtisodiyot, ijtimoiy hayot, ta'lif, fan, madaniyat, sport yangiliklari. Shov-shuvli

		(sensatsion, kriminalistik, shaxsiy hayot bilan bog'liq) axborotlarga o'chlik. O'lim yangilik bo'lishi mumkinmi? Yangiliklarda ijobiy va salbiy axborotlar salmog'i.
II JARAYON		
1	2	Mashg`ulot turi: ma`ruza 7-mavzu. Reportaj janri xususiyati Reportaj tasnifi. Janrning vujudga kelishi va rioji. Jurnalistning axborot olishdagi huquq va erkinliklari. Yangilikni kimlardan olish mumkin? Axborot manbalari bilan ishslash. An'anaviy OAV, Internet va ijtimoiy tarmoqni kuzatib borish zarurati. Axborot xizmatlari yaqin ko'makchi. Press-reliz asosida yangilik tayyorlashning o'ziga xosliklari. Ma'lumotlar ichidan yangilikni ajrata olish ko'nikmasi. Jurnalist voqeа joyida.
2		Mashg`ulot turi: ma`ruza 8-mavzu. Reportaj janrida yangiliklar Reportaj janrida muallif meni. Reportajda fakt. Reportajda voqealar rivoji. Yangilik va axborot berish. Reportajda ma'lumotlar ichidan yangilikni ajrata olish ko'nikmasi. Jurnalist voqeа joyida.
3		Mashg`ulot turi: ma`ruza 9-mavzu. Intervyu janri Intervyu axborot olish usullaridan biri sifatida. Intervyu kompozitsiyasi. Intervyu oldiga qo'yiladigan talablar. Intervyuning ko'rinishlari: intervyu-monolog, intervyu-axborot, intervyu-dialog, eksklyuziv intervyu, anketa, so'rovnama, jamoaviy intervyu, blis-intervyu.
4		Mashg`ulot turi: ma`ruza 10-mavzu. Intervyu janrida yangilik Intervyuda yangiliklarning berilishi. Intervyu mavzusida qisqalik. Intervyuda LIDning berilishi. Murakkab savollarga yondashuv. Telefon va elektron pochta orqali intervyu olish etiketi.
5		Mashg`ulot turi: ma`ruza 11-mavzu. Yangilik matni tahriri Sarlavhada saralavha. Sarlavha qo'yishning 11ta usuli. Kirish(lid)ning ohanrabosi. Liddagi "qarmoq". Asosiy yangilikni birinchi jumlada ayta olish ahamiyati. Matnda qisqalik va lo'ndalik. Faktlar bilan ishslash. Axborotlarni tekshirish. Joy nomlari, atamalar, statistik ko'rsatkichlar, o'chov birliklarini berishdagi savodxonlik. Qachon sonda, qachon so'zda? Sonlarni berish tartibi. Matnda qaytariq va g'alizliklarni bartaraf etish.

Ma'ruza mashg`ulotlari mul'timedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada akadem guruhlar uchun o'tiladi.

I JARAYON
"MATBUOTDA YANGILIKLAR." FANINING AMALIY MASHG`ULOTLARI

Hafta	Soat	Mashg`ulot mazmuni
1.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 1. Matbuot sahifalaridan yangiliklar topish, janrini aniqlash, mazmunini tahlil qilish.
2.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 2. Istalgan mavzuda yangilik yozish va uni "to'ncarilgan ehrom", klimatik, xronologik shakllarda berish.

3.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 3. Voqea joyida reportaj tayyorlash.
4.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 4. Yuzma-yuz, telefon va elektron pochta orqali intervyu olish va matnini tayyorlash.
5.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 5. Siyosiy mavzuda yangilik yozish.
6.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 6. Iqtisodiy mavzuda yangilik yozish.
7.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 7. Madaniy, ta'limiy, ilmiy mavzuda yangilik yozish.
8.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 8. Sport yangiliklarini yozish.
9.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 9. Hisobot tayyorlash.
10	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 10. Yangilik matnini tahrir qilish.
		II JARAYON
11.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 11. Matbuotda chop etilgan intervyularni topish va uning janr xususiyatlarini aniqlash
12.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 12. Ijtimoiy-siyosiy gazetalarda chop etilgan sharhlarni turlariga qarab tahlil qilish va tasniflash
13.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 13. OAVdansharh (kommentariy), sharh (obozreniye) va sharh(obzor)ga misol topish
14.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 14. Xabar yozishga tayyorgarlik ko'rish: mavzu tanlash fakt va ma'lumotlar yig'ish
15.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 15. Mustaqil ravishda korrespondensiya yozish va uni auditoriyada tahlil qilish
16.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 16. Sharh yozishda kasb etikasi qoidalariga amal qilishni talabalar yozgan sharhlar asosida tahlil qilish
17.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 17. Sharhda qarshi, qo'llab-quvvatlovchi va betaraf pozitsiyalarni ifodalash
18.	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 18. «Qanday yozish kerak?», mavzusida sharh yozish
19	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 19. Ekologiya mavzusida maqola yozish
20	2	Mashg`ulot turi: amaliy mashg`ulot 20. Ixtiyoriy tarzda biror-bir uchrashuvni tanlab, futbol sharhi yozish

Adabiyotlar

Asosiy adabiyotlar:

1. Saidov H., To‘xliyeva N. Reportyorlik mahorati: O‘quv qo‘llanma. – T.: G‘afur G‘ulom nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uyi, 2008. – 120 b.
2. Nurmatov A. To‘xliyeva N. Sharhlash jurnalistikasi. –T.: “Bayoz” nashriyoti. 2013.
3. Voroshilov V.V. Jurnalistika. Uchebnik. SPb.: Izd. Mixalova, 1999.
4. Lazutina G.V., Raspopova S.S. Janri jurnalistskogo tvorchestva: Ucheb.posobiye dlya studentov vuzov. – M.: Aspekt Press, 2011. – 320 s.

Qo‘sishchayadabiyotlar:

1. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – T.: O‘zbekiston, 2016. – 29 b.
2. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizning mard va olajanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.:O‘zbekiston, 2017. – 485 b.
3. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak. – T.:O‘zbekiston, 2017.– 103 b.
4. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta’minlash yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. – T.: O‘zbekiston, 2017. – 47 b.
5. David Spark, Geoffrey Harris. Practical Newspaper Reporting. 4th edition. – India: New Delhi, 2012. – 1-6 p.
6. The Basics of Professional Journalism:Reporting, Writing and Editing. ICFJ. Part II: Writing. –USA, 2012. – 712 p.
7. Kim M.N. Novostnaya jurnalistika. Uchebnik. – SPb.: Izd-vo Mixaylova, 2005. – 352 s.
8. Ernazarov Q.T. va boshq. Reportyorlik faoliyatining nazariyasi va amaliyoti. O‘quv qo‘llanma. – T.: O‘zMU, 2002. – 200 b.
9. Tertichniy A.A. Janri periodicheskoy pechat: Uchebnoye posobiye. – M.: Aspekt Press, 2000. – 312 c.

Internet saytlari

1. <http://www.mediasprut.ru/media/media.shtml>
2. <http://journalism.narod.ru/>
3. <http://www.library.cjes.ru/online/>
4. <http://www.infohome-altai.ru/node/143>

Buxoro davlat universiteti

Tel: (+998) 65 221-29-14

Faks: 8(365) 221-27-07

E-mail: buxdu_rektor@buxdu.uz

200117, Buxoro, M.Iqbol ko`chasi 11-uy

<http://www.buxdu.uz/>

https://t.me/buxdu_uz

<https://fb.com/buxdu>

<https://instagram.com/buxdu1>

